

Csehország

Igazságszolgáltatási rendszerek a tagállamokban - Csehország

Az igazságszolgáltatás szervezete / bírósági rendszerek

A Cseh Köztársaság bírósági rendszere a Cseh Köztársaság Alkotmánybíróságából és a „rendes” bírósági rendszerből áll.

A rendes bírósági rendszert a következők alkotják: a Legfelsőbb Bíróság (*nejvyšší soud*), a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*nejvyšší správní soud*), a felsőbbbíróságok (*vrchní soudy*), a regionális bíróságok (*krajské soudy*) és a körzeti bíróságok (*okresní soudy*).

A bíróságok igazgatása

A bíróságok igazgatásáért felelős központi államigazgatási szerv a Cseh Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma.

A bíróságokról és a bírákról szóló 6/2002. törvény által meghatározott keretek között az Igazságügyi Minisztérium igazgatja – közvetlenül vagy az adott bíróság elnökén keresztül – a felsőbbbíróságokat, a regionális bíróságokat és a körzeti bíróságokat; a körzeti bíróságok igazgatását az Igazságügyi Minisztérium a regionális bíróságok elnökein keresztül is gyakorolhatja.

Bizonyos központi kormányzati feladatokat a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnöke (vagy adott esetben alelnöke) és a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságának elnöke (vagy adott esetben alelnöke) lát el.

A bíróságok állami igazgatása során figyelembe veszik a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán, a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságán, a felsőbbbíróságokon, a regionális bíróságokon és a körzeti bíróságokon létesített igazságszolgáltatási tanácsok megfigyeléseit.

Bizonyos igazgatási tevékenységeket a bíróság igazgatója végez, akinek munkáját a bíróság elnöke felügyeli.

A bíróságok típusai – rövid leírás

A rendes bírósági rendszert négy szervezeti szint alkotja:

- a körzeti bíróságok; a prágai (fővárosi) kerületi bíróságok (*obvodní soudy*) és a brnói városi bíróság jogállása a körzeti bíróságokéval azonos
- Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Prága, Ústí nad Labem regionális bírósága és a prágai városi bíróság
- Prága és Olomouc felsőbbbírósága
- a brnói székhelyű Legfelsőbb Bíróság és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság.

A különbíróságok rendszerét kizárólag a Cseh Köztársaság Alkotmánybírósága alkotja.

Bírósági hierarchia

A Cseh Köztársaságban a bírósági eljárás kétfokú, ami meghatározó tényező a jogorvoslati rendszer felépítését illetően. Erre tekintettel a bíróságok közötti hierarchikus kapcsolatnak három szintje van, a bírósági rendszeren belüli elhelyezkedéstől függően.

További információk a Cseh Köztársaság rendes bírósági rendszeréről szóló szakaszban található.

A bíróságokról és a bírákról szóló 6/2002. törvény értelmében:

A körzeti bíróságok

- a) járnak el elsőfokú bíróságként, kivéve, ha a bírósági eljárási törvények ettől eltérően rendelkeznek
- b) járnak el a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

A regionális bíróságok

- a) járnak el másodfokú bíróságként a bírósági eljárási törvényekben meghatározott azon ügyekben, amelyekben első fokon az illetékességi területükön található körzeti bíróságok jártak el;
- b) járnak el elsőfokú bíróságként a bírósági eljárási törvényekben meghatározott ügyekben;
- c) járnak el a törvényben meghatározott közigazgatási bírósági ügyekben;
- d) járnak el a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

A felsőbbbíróságok

- a) járnak el másodfokú bíróságként a bírósági eljárási törvényben meghatározott azon ügyekben, amelyekben első fokon az illetékességi területükön található regionális bíróságok jártak el;
- b) járnak el a törvényben meghatározott egyéb ügyekben.

A Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bírósága

A bíróságok polgári és büntető joghatóságához kapcsolódó ügyekben eljáró legfelsőbb bírói fórumként a Cseh Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a következők útján biztosítja a határozatok összhangját és törvényességét:

- a) a bírósági eljárási törvényben meghatározott ügyekben benyújtott rendkívüli jogorvoslati kérelmek elbírálása;
- b) a külön jogszabályban vagy a parlament által megerősített – a Cseh Köztársaságra nézve kötelező és kihirdetett – nemzetközi szerződésben meghatározott egyéb ügyek elbírálása.

Emellett a Legfelsőbb Bíróság határoz:

- a) a külföldi bírósági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, amennyiben ezt külön jogszabály vagy a parlament által megerősített – a Cseh Köztársaságra nézve kötelező és kihirdetett – nemzetközi szerződés előírja;
- b) a külön jogszabályban vagy a parlament által megerősített – a Cseh Köztársaságra nézve kötelező és kihirdetett – nemzetközi szerződésben meghatározott egyéb ügyekben.

A Legfelsőbb Bíróság figyelemmel kíséri és értékeli a polgári és büntetőügyekben született jogerős bírósági határozatokat, és ez alapján – a bírósági döntések összhangjának biztosítása érdekében – véleményeket bocsát ki a meghatározott ügytípusokban történő bírósági határozathozatalra vonatkozóan.

A közigazgatási eljárási törvénykönyvről szóló 150/2002. törvény értelmében:

A Cseh Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága

A bíróságok közigazgatási joghatóságához kapcsolódó ügyekben eljáró legfelsőbb bírói fórumként a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság a következők útján biztosítja a határozatok összhangját és törvényességét: a törvényben meghatározott ügyekben előterjesztett felülvizsgálati kérelmek elbírálása, valamint eljárás az e törvényben vagy külön törvényben meghatározott ügyekben.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság figyelemmel kíséri és értékeli a közigazgatási ügyekben született jogerős bírósági határozatokat, és ez alapján – a bírósági döntések összhangjának biztosítása érdekében – véleményeket bocsát ki a meghatározott ügytípusokban történő bírósági határozathozatalra vonatkozóan.

A közigazgatási hatóságok jogszerű és következetes döntéshozatala érdekében a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság – az e törvényben meghatározott ügyekben és eljárások szerint – döntéshozatali tevékenysége keretében elvi határozatokat fogadhat el.

Jogi adatbázisok

[🔗 Igazságügyi portál](#)

[🔗 Közigazgatási portál](#)

Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Mindkét internetes portál ingyenesen hozzáférhető.

A tartalom rövid leírása

Az [🔗 Igazságügyi portál](#) tartalmazza az Igazságügyi Minisztérium, valamint az egyes bíróságok és ügyészségek elérhetőségi adatait és a rájuk vonatkozó egyéb információkat.

A hivatalos kormányzati portál tartalmazza a Cseh Köztársaság jogszabálygyűjteményében közzétett jogszabályokat.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 13/05/2019